

Hyvien käytäntöjen ohje taloyhtiöille muistisairaahan kohtaamisesta

Suomessa on yli 150 000 muistisairasta henkilöä ja tulevaisuudessa luku tulee kasvamaan. Vuosittain 23 000 ihmistä sairastuu johonkin muistisairauteen. Muistisairaudet eivät ole osa normaalia ikääntymistä.

Muistisairaus vaikuttaa ihmisiin eri tavoin. Muistisairauden mukana tuomat muutokset voivat näkyä esimerkiksi käyttäytymisessä, muistissa tai toimintakyvyssä. Sairastunut saattaa toistuvasti unohtaa asioita, kuten avaimensa. Voi myös tulla eteen tilanne, ettei hän tunnista naapureitaan.

Muistisairaus voi myös heikentää kykyä arvioida asumisen turvallisuutta ja arjessa pärjäämistä, jolloin apua, tukea ja huomiota kaivataan yhä enemmän läheisiltä, yhteiskunnalta ja naapureilta.

Muistisairaahan kohtaaminen vaatii ystävällisyyttä, rauhallisuutta ja kärsivällisyyttä. Ystävällinen ele tai ilme voi luoda turvallisen ilmapiirin. Apua tulisi tarjota hienovaraisesti ja ilman kiirehtimistä, samalla kun kunnioitetaan sairastuneen yksityisyyttä ja annetaan hänelle aikaa.

Muistiystävällinen taloyhtiö tukee turvallisuutta esteettömyydellä, valaistuksella, selkeillä opasteilla ja toistuvilla rutiineilla. Tiedottamisen on oltava avointa ja selkeää, ja tärkeä tieto jaetaan myös kirjallisesti.

Jos herää huoli muistisairaahan naapurin hyvinvoinnista, voi tehdä huoli-ilmoituksen oman hyvinvointialueen nettisivujen kautta. Tieto ja ymmärrys yhteiskunnassa muistisairauksista kasvavat, kun niistä puhutaan avoimesti ja kohtaamisiin suhtaudutaan ymmärtäväisesti.

HUOMIOIDAANKO MUISTIYSTÄVÄLLISYYS TALOYHTIÖSSÄNNE?

Turvallisuus

- Esteettömyys:** Taloyhtiön kulkuväylät ovat esteettömiä ja liikkuminen on mahdollista erilaisten apuvälineiden kanssa.
- Valaistus:** Tilojen hahmottamista ja kaatumisia ehkäistään riittäväällä valaistuksella kaikilla kulkuväylillä ja portaikoissa.
- Opasteet:** Yksinkertaiset, selkeät ja näkyvät opasteet auttavat suunnistamaan ympäristössä. Tämä koskee esimerkiksi hissien, ulko-ovien ja yhteistilojen merkintöjä.
- Riskien hallinta:** Palovaroittimet, liesivahdit, magneettihanat ja selkeät ohjeet hätätilanteisiin ehkäisevät onnettomuuksia.

Viestintä

- Selkeä ja avoin tiedotus:** Taloyhtiön viestintä on selkeää ja kaikkien saavutettavissa. Tiedotteet, kuten kokouskutsut ja tärkeät tiedotteet toimitaan myös kirjallisesti ja selkeällä kielellä. Tarvittaessa viestintä voi sisältää kuvallisia ohjeita tai symboleita. Teknisten laitteiden käytöstä on laadittu selkeät ohjeet.

Yhteisöllisyys ja tuki

- Yhteiset tilat ja toiminta:** Viihtyisät, esteettömät kohtaamispaikat ja asukaslähtöinen yhteinen toiminta edistää turvallisuuden tunnetta.
- Säännölliset rutiinit:** Säännölliset, toistuvat tapahtumat, kuten saunavuorot ja kokoukset, lisäävät ennakoitavuutta ja turvallisuuden tunnetta.
- Naapuriapu:** Apua voi tarjota naapurille esimerkiksi päivittäisissä asioissa, kuten postin hakemisessa tai oven avaamisessa.
- Huoleen reagoiminen:** Taloyhtiössä tiedetään, miten toimia, jos muistisairaana naapurin käytös herättää huolta. Keskustelu naapurin kanssa, yhteydenotto hoitaviin tahoihin tai huoli-ilmoitus hyvinvointialueelle ovat keinoja puuttua tilanteeseen.
- Vuorovaikutus:** Kiireetön kohtaaminen, katsekontakti sekä ystävällinen ja rauhallinen puhe auttavat kommunikoinnissa. Muistisairas tulee kohdata kuin aikuinen ihminen ja väittelyä on syytä välttää. Tarvittaessa apua tulee tarjota hienovaraisesti.

Mistä apua ja neuvontaa?

Lisätietoa muistisairauksista ja muistiystävällisestä asumisesta www.muistiliitto.fi/asuminen

Muistineuvo-tukipuhelin 09 8766 550
(ma, ti, to klo 12–17)

Paikalliset muistiyhdistykset,
lähimmän muistiyhdistyksen löydät
<https://muistiliitto.fi/muistiyhdistykset/>

Muistiliitto on kumppanina ympäristöministeriön rahoittamassa Kiinteistöliiton jäsenyhdistyksien Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö -kehittämishankkeessa. Lisätietoa hankkeesta: www.kiinteistoliitto.fi/ikajamuisti